

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.
»Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inostranstvo 420.— Din.

Upravišтво: Knafljova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Vlada v skrajno mučnem položaju

Dalekosežne posledice kongresa demokratske stranke

Demokratski ministri napovedujejo ostavko. — Značilni komentariji beograjskih listov. — Kmečko-demokratski koaliciji ponudi g. Vukičević vstop v vladu? — Ta maneuver ostane brezuspešen.

— Beograd, 17. januarja. Včeraj je kongres demokratske stranke zaključil svoja posvetovanja in razprave. Kakor je bilo že iz vsega početka jasno in kakor je bilo pričakovati po poteku debate, je

demokratski kongres sprejel resolucijo, v kateri ugotavlja nevzdržno stanje in nujno potrebo temeljitih sprememb, se izreka za koncentracijo vseh demokratskih sil v državi ter pooblašča predsednika stranke dr. Ljubo Davidoviča, da v tej smeri nadaljuje in izvede svojo akcijo. Po izvolitvi novega glavnega odbora z Ljubom Davidovičem kot predsednikom je bil kongres po dvanajstih dneh zasidnanju zaključen.

Vtis v demokratskih krogih

V demokratskih krogih so mnenja o upehu kongresa precej deljena. Po kongresu so mnogobrojni delegati in poslanci živahno komentirali sprejeto resolucijo. Zmerni struji pripadajoči poslanci, tkzv. centum, tolači, da je resolucija medla in neodločna ter ne vsebuje nikakih konkretnih sklepov, marveč se omejuje zgolj na konstatiranje obstoječega stanja, ne da bi za nadaljno politiko stranke postavila točne smerice.

V teh krogih izražajo bojazn, da bi demokratski ministri izkoristili nejasnost resolucije in jo tolmáčili po svoje tako, da bi položaj ostal nespremenjen.

Nasprotno pa so davidovičevci s potekom kongresa zelo zadovoljni. V njihovih vrstah naglašajo, da predstavlja resolucija popolno zmago koncepcije g. Davidoviča ter da so tudi vsi govori delegatov jasno pokazali,

da je sprememba režima, zlasti pa prelom koalicije z radikali predpogoj za nadaljnje sodelovanje demokratske stranke v državni upravi. Pristaši g. Davidoviča so sicer izjavili, da imajo pozitivna zagotovila, da bodo demokratski ministri z dr. Marinkovičem na čelu izvajali konsekvence ter že tekom današnjega dne, najkasneje pa do jutri popoldne podali ostavko, da na ta način izkoreni krizo vlade in omogočijo g. Davidoviču, da pristopi v smislu razprav in sklepov kongresa k razčiščenju položaja v smeri koncentracije demokratskih sil.

Demokratski ministri z dr. Marinkovičem na čelu so zelo rezervirani in so odklonili novinarjem vsake izjave. Takoj po kongresu so se sestali v kabinetu zunanjega ministra, od koder so se po daljšem posvetovanju napotili v vladno predsedstvo, kjer jih je pričakoval g. Vukičević. Po dolgotrajni konferenci je nato dr. Marinkovič odšel na dvor v avdienco.

Vznemirjenje pri radikalih

Radikalne kroge je potek kongresa demokratske stranke povsem presenetil. V vrstah radikalne stranke, zlasti

pa v okolici g. Vukičevića, so sicer pričakovali, da bo kongres precej ostro kritiziral delovanje vlade vendar pa so računali s tem, da bo kongres na nadaljno sodelovanje postavil konkretne pogoje, ki bi tvorili podlago za nadaljnji aranžma. Izkazalo pa se je,

da se je večina delegatov izjavila za takojšnji prelom koalicije, tako da o stabilizaciji režima ne more biti govora, marveč je situacija še bolj poostrena kakor je bila pred kongresom. V radikalnih krogih prevladuje splošno vtis, da se demokratska stranka po nenavadno ostrih izjavah g. Davidoviča in delegatov ne bo več angažirala za sedanjost politično kombinacijo.

Dejstvo, je da je dobil g. Davidovič pooblastilo, da izvede v resoluciji izražene naloge, tolači, da radikalni kot napoved vladne krize, ker je stališče g. Davidoviča napram vladi g. Vukičevića dovolj znano.

Opozicija presoja položaj hladno

V vrstah Kmečko-demokratske koalicije so bili sklepi kongresa demokratske stranke sprejeti dokaj hladno. V teh krogih se povdarja, da je treba počakati, kako bodo merodajni činitelji v demokratski stranki, predvsem g. Davidovič, izvajali v resoluciji izražene sklepe. Potek debate na kongresu je za opozicijo zadovoljiv zlasti pa so v vrstah Kmečko-demokratske koalicije z zadovoljstvom sprejeli izjave delegatov, ki so se zavzemali za kar najtesnejšo sodelovanje med demokratsko stranko in Kmečko-demokratsko koalicijo.

Kljub drugače pesimistični presoji situacije po kongresu demokratske stranke se v opoziciji vendarle sodi, da bo demokratski klub prisiljen pokoriti se zahtevam kongresa in da mora v najkrajšem času priti do preloma koalicije z radikali.

Komentariji beograjskega tiska

Vsi današnji listi se obširno bavijo s sklepi demokratskega kongresa. Demokratska »Pa v d« je zelo rezervirana in se izogiba vsakršnemu komentarju.

Pač pa objavlja obširne komentarije radikalni listi. »Samouprava« naglašava med drugim:

Radikalna stranka smatra koalicijo z demokratsko za državno potrebo. Ne more pa iz strankarskih razlogov iti preko tega, kar se počenja v vrstah demokratov, zlasti v okolici g. Davidoviča, ki poskuša ustvariti protiradikalno kombinacijo. To se jasno vidi iz govora g. Davidoviča na kongresu. Če se solidizira z njim vsa stranka, ne more biti več govora o trajnosti koalicije, za katero se radikali tojčno zavzemajo.

Se bolj pesimistično sodbo objavlja radikalni »Vreme«, ki naglašava, da si je po kongresu demokratske stranke težko zamišljati nadaljevanje radikalno-

demokratske koalicije, najmanj pod sedanjimi pogoji. Potek demokratskega kongresa in sprejeti sklepi nujno zahtevajo temeljito revizijo odnošajev v koaliciji. »Vreme« povdarja, da vlada v demokratskih vrstah prepričanje, da je demisijski demokratskih ministrov neizogibna če bi se radikalni želji vlade protivili iz resolucije izvirajočim pogojem za nadaljno sodelovanje demokratske stranke v vladi. List pa dostavlja, da se v radikalnih krogih že sondira teren za nove kombinacije, ker je malo verjetno, da bi mogla radikalna stranka sprejeti demokratske pogoje. V poštev prihaja predvsem sodelovanje radičevcev, odnosno Kmečko-demokratske koalicije.

G Vukičević išče izhoda

Največje vznemirjenje je vzbudil kongres demokratske stranke v ožji okolici g. Vukičevića. G. Vukičević si je že tik pred kongresom prizadeval ustreči glavnim zahtevam demokratov, da bi na ta način ojačil položaj demokratskih ministrov na kongresu in onemogočil ostrejšo kritiko delovanja vlade. Spremembe v notranjem ministru, ki jih je izvršil ob pričetku kongresa, niso rodile zaželenega uspeha. Kongres demokratske stranke je kljub temu najostreje nastopil proti vladi in po sodbi vseh političnih krogov so dalekosežne spremembe neizbežne. Tega se v polni meri zaveda tudi g. Vukičević, ki pa skuša prehiteti g. Davidoviča s tem, da se sedaj tudi sam zavzema za razširjenje vladne koalicije v smeri koncentracije potom postopoma izvedene rekonstrukcije. Trenutno se še ne da presoditi, v koliko bo ta akcija g. Vukičevića rodila uspeh.

Iz popolnoma zanesljivega vira pa se izve, da odpotuje posl. Dimitrijevič že noč kot emisar g. Vukičevića v Zagreb, da stopi v stike z vodstvom HSS, odnosno Kmečko-demokratsko koalicijo ter da ji ponudi vstop v vladu. Vukičević upajo, da bodo pridobili vsaj radičevce, tako da bi g. Marinkovič eventualno lahko riskiral razcep demokratskega kluba in ostal še nadalje v vladi.

Tako v demokratski stranki kakor tudi v vrstah Kmečko-demokratske koalicije te domneve odločno odklanjajo ter povdarjajo, da gre le za nov poskus g. Vukičevića povzročiti v obeh skupinah, za kojih združitve se je zavzel kongres demokratske stranke, razkol, da bi na ta način lahko še nadalje v kalnem ribaril.

Minister Popović podal ostavko

— Beograd, 17. januarja. Minister brez portfelja g. Velja Popović je danes izročil ministrskemu predsedniku pismeno ostavko na svoj položaj. G. Vukičević je demisijsko sprejel. Zatrjuje se, da namerava že v prihodnjih dneh podati demisijsko tudi minister za izenačenje zakonov dr. Grga Angeličević, kojega proračun je finančni odbor včeraj brisal.

DEFINITIVNA RAZDELITEV DEDŠČINE KRALJA FERDINANDA

— Beograd, 17. januarja. Včeraj je bila v Bukarešti definitivno razdeljena zapuščina pok. kralja Ferdinand. Naša kraljica dobi 76.095.343 lejev.

REGULACIJA NAŠIH REK

Beograd, 17. jan. Ministrstvo za kmetijstvo je izdelalo nov načrt zakona o regulaciji rek. Po tem načrtu se pooblašča ministrstvo, da v dobi dvanajstih let izvede regulacijo Dunava, Save in Drine.

ZA ZVEZO SAMOUPRAVNIH KORPORACIJ

— Beograd, 17. jan. Sredi februarja se bo vršila ponovna konferenca zastopnikov oblastnih samouprav, na kateri se bo vnovič razpravljalo o osnovanju zveze obl. samouprav. Inicijativo je dala podunavska oblast na zadnji konferenci zastopnikov oblastnih odborov.

«SREČEN KNEZ»

— Montecarlo, 17. januarja. Vladajoči knez v Monaku se je včeraj zaročil z Miss Anny Morgan, hčerko znanega ameriškega milijonarja.

Proračun ministra za poljedelstvo

Današnja seja finančnega odbora. — Edini minister, ki je zadovoljen s svojim proračunom.

— Beograd, 17. jan. Finančni odbor je na svoji včerajšnji popoldanski seji po daljši debati sprejel proračun ministrstva za agrarno reformo.

Danes dopolne je pričela razprava o proračunu ministrstva za poljedelstvo. Razpravo je otvoril z daljšim ekspozicijem minister dr. Stanić, ki je uvodoma izrazil svoje zadovoljstvo, da finančni minister v njegovem resoru ni zahteval tako občutnih redukcij kakor pri ostalih ministrstvih. Vlada je hotela s tem pokazati svojo dobro voljo za pospeševanje in povzdigo našega poljedelstva. Proračun znaša 216.359.172 Din. Minister je nato obširno govoril o delovanju svojega resora, poudarjajoč, da je posvečalo ministrstvo za poljedelstvo posebno pazno povzdigo poljedelske produkcije in pospeševanju izvoza agrarnih pridelkov.

Vremenske katastrofe, ki so lansko leto prizadele skoraj vse pokrajine naše države, so položaj silno poslabšale, vendar pa izraža upanje, da bo s smotnim pospeševanjem uspešno spravilo agrarno produkcijo na normalno višino. Nato se je obširno bavil s pospeševanjem živinoreje ter s strokovnim šolstvom, ki mu hoče posvetiti tudi v bodoče še prav posebno pozornost.

Minister je navajal razne težkoče, s katerimi se mora boriti, zlasti pa pomanjkanje zadostnih kreditov za izboljšanje in razširjanje raznih kmetijskih pospeševalnih ustanov. Glede izvoza je poudarjal, da si je stalno prizadeval pri sklepanju trgovinskih pogodb, ščititi interese našega poljedelstva.

Debato je otvoril zemljoradnik g. Voja Lazić. Debatu ob 12.30 še traja.

Gospodarski krogi proti novim davščinam

Konferenca zastopnikov industrije. — Neznosni davki v Sloveniji. — Klerikalna večina v oblastni skupščini je glede davkov prekosila celo Beograd.

— Beograd, 17. jan. Danes se je vršila konferenca zastopnikov industrijskih združenj vseh držav in sicer v centrali industrijskih korporacij pod predsedstvom predsednika g. Bajlonija. Konferenca se je pred vsem bavila s proračuni oblastnih samouprav in njihovim delokrogom. Obširno je o tem poročal g. Gregorič, ki je ostro kritiziral obremenitev industrije od strani oblastnih skupščin. Naglašal je, da so bili državni fiskalni dohodki v preteklem letu za eno milijardo manjši kakor se je pričakovalo, da je bila trgovinska bilanca pasivna in da se bodo z novim obdavčenjem od strani oblastnih skupščin razmere za industrijo še poslabšale, ker se bo še bolj omeila možnost njene konkurence. Zahteval je, da se naj oblastni proračuni postavijo pod potrebno kontrolo javnosti. V razpravi je tajnik Zveze industrijalcev za Slovenijo inž. Milan Šuklje naglašal, da znaša obremenitev

industrije v Sloveniji 104% in če se k temu prišteje še nova oblastna doklada 25%, pridemo do absurdnosti. Protestiral je proti uvedbi davkov na premog in na elektriko, zlasti pa proti uvajanju davščin na gotove proizvode iz drugih oblasti, ker moremo na ta način dobiti 33 novih oblastnih carinskih tarif. Industrijec Krejčič je v svojem govoru naglašal, da se je v Sloveniji vedno govorilo proti Beogradu, češ da nalaga vedno nove davke, sedaj pa tisti, ki so najbolj zabavljali proti Beogradu, delajo v tem pogledu huše kakor Beograd. Predsednik OUZD iz Zagreba g. Bauer je naglašal, da je treba pozdravljati samouprave, vsekakor pa je treba skrbeti, da ne uvajajo davščin, ki bi mogle ovirati gospodarski razvoj. Dr. Vuletić iz Splita je v svojem govoru ostro napadel poslovanje splitske oblastne skupščine, češ da z novimi davki onemogoča izvoz iz Dalmacije.

MADŽARSKA ŠPIJONAŽA V BRATISLAVI

— Praga 17. januarja. V Bratislavi so bile včeraj aretirane tri ženske in neki mož, pri katerih so našli dokumente, ki dokazujejo, da so bili v službi madžarskega špijonažnega urada. Podrobnosti preiskave se drže še v tajnosti.

NESREČA DUNAJSKEGA TRAMVAJA

— Dunaj, 17. jan. Zvečer se je pripetila med obrežjem Franca Jožefa in Schottenringom velika cestnoželezniška nezgoda. Odpovedale so zavore. Ranjenih je bilo 11 oseb.

V XX. STOLETJU...

— London, 17. jan. V Buenos Airesih je bilo zaradi trgovine s sužnji aretiranih več odličnih qseb.

Iz ljubljanske kronike

Mati in izgubljena hčerka. — Izrabil je gostoljubje.

V prvi ljubezni razočarana Emilija je bivala nekaj dni doma pri materi. Ni se poslovila od dobre mame. Brez slovesa je pred dnevi izginila in prišla v Ljubljano. Mamica je danes prišla v Ljubljano naravnost k policijskemu nadzorniku g. Podreberšku, da se posvetoje, kaj naj stori s svojo trmoglavno hčerko. Kmalu je vstopila v sobo tudi Emilija. Srepa je gledala po sobi in nerada je odgovarjala na vprašanja. Mati jo je dobrohotno nagovorila: — Emilija, pojdi domov! Negovala te bom in skrbela zate. Z vsem boš preskrbljena. Ne in ne! Raje stradam in se potepam, kakor da sem doma sita. Raje sem v arestu in celo v Begunjah, kakor pa doma. Pustite me! In kaj meni mar ugled družine in dobro ime? Zapišete na sem in taka ostanem.

Mati je zaplakala. Emilija se je pa obrnila in odšla v spremstvu stražnika iz sobe, ne da bi podala materi roko.

Emilija ima za seboj bridko razočaranje v hubezni. Nesrečna ljubezen jo je spravila tako daleč, da bi šla raje v Begunje kakor domov k skrbni in dobri materi.

Ker smo že pri izgubljenih dekletih in Begunjah, naj omenimo v kratkem še zatiranje prostitucije v splošnem. Pri nas najuspešneje deluje v tem pogledu prisilna delavnica v Begunjah na Gorenjskem. Ljubljanska policija je zadnja leta odpravila tja približno 118 nesrečnih deklet. Vse so bile obsojene na 3-letno prisilno delo. V Begunjah so se mnoge poboljšale in obrnile proti čistemu hrbtu. Od 118 deklet, ki so sedaj

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Berlin 13.525—13.555 (13.54), Curih 1093—1096 (1094.5), Dunaj 8.01—8.013 (—), London 276.8—277.6 (277.2), Newyork 56.67—56.87 (56.77), Praga 168.12—168.92 (168.32), Pariz 223—225 (224), Milan 299.25—301.25 (300.25).

Efekt: Celjska 164 d, Ljubljanska Kredita 135 d, Kreditni zavod 160 d, Kr. ind. dr 340 d, Vevče 135 d, Ruše 265—280, Stavbna 56 d, Šešir 125 denar.

Lesni trg: Tendence nespremenjena. Zaključeno 2 vagona hrastovih hlodov, od 30 cm naprej, I, II, fco vag. nakl. postaja po 370. Nudišo se bukova drva in oglice.

Deželni pridelki: Tendence čvrsta. Zaključeno 2 vagona pšenice.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: London 276.72 — 277.52, Newyork 56.664 — 56.864, Pariz 222.46 — 224.46, Milan 299.95 — 301.95, Curih 1093 — 1096, Amsterdam 22.914 — 22.974, Berlin 1352.5 — 1355.5, Dunaj 799.8 — 802.8, Praga 168.12 — 168.92.

Efekt: 7% invest. pos. 1921 86—86.50, 2 1/2% Vojna škoda 422.50—424, Agrarna 52.75—53, Hipotekarna banka 57.50—58, Ljubljanska kreditna 135, Prašedion 875—880, Trboveljska 477.50—488.50, Vevče 140.

INOZEMSKA BORZA.

Curih. Devize: London 25.30, Newyork 519, Pariz 20.40, Milan 27.45, Berlin 123.62, Beograd 9.14, Praga 15.38.

Nota Male antante Društvu narodov

— Ženeva, 17. januarja. V tukajšnjih diplomatskih krogih se zatrjuje, da bo Mala antanta te dni izročila Društvu narodov posebno noto, v kateri bo zahtevala intervencijo na Madžarskem ter preiskavo v zadevi znanega tiho-tapstva orožja iz Italije za Madžarsko. Do sinoči ta nota Društvu narodov še ni bila izročena.

Masaryk o odnošajih z Nemčijo

— Praga, 17. jan. Včeraj je prispela v Prago delegacija centumskih politikov in novinarjev iz Nemčije. Danes je odposlansvo sprejel predsednik Masaryk, ki je po pozdravnem govoru državnega tajnika Bruggerja obravnaval nekatera aktualna vprašanja. Med drugimi je izjavil, da obstoja med razvojem Nemčije in Českoslovaške čisto analogija. Izjavil je, da je imela reformacija za oba naroda enak pomen. O bistvu republike je izjavil, da je po njegovem mnenju republikanska demokracija boljši pogoj za vzgojo človeka. Govoril je

ITALIJANSKO ODLIKOVANJE VOJVODE STEPANOVIČA

— Čačak, 17. januarja. Včeraj je bilo vojvodi Stepanu Stepanoviču izročeno italijansko odlikovanje, red italijanske krone, s katerim ga je odlikoval italijanski kralj za zasluge v svetovni vojni.

ITALIJANSKO ODLIKOVANJE VOJVODE STEPANOVIČA

— Čačak, 17. januarja. Včeraj je bilo vojvodi Stepanu Stepanoviču izročeno italijansko odlikovanje, red italijanske krone, s katerim ga je odlikoval italijanski kralj za zasluge v svetovni vojni.

Za smotreno, pošteno gospodarstvo v občinski upravi

Ljubljanska občina pred težkimi gospodarskimi problemi. — SLS na razpotju. — Ljubljana pričakuje od svojega občinskega sveta stvarnega, gospodarskega dela. Odgovornost SLS za delo občinskega sveta.

Jutri dopoldne bo novi ljubljanski župan dr. Puc zaprječen, na kar prevzame od nad enoletnega komisariata na magistratu vodstvo občinskih poslov. S tem se obenem začne tudi redno delo ljubljanskega občinskega sveta, izvoljenih zastopnikov ljubljanskega prebivalstva, ki prihaja na ta način do svojega avtonomnega občinskega gospodarstva, do samostojnega odločevanja v ljubljanskih občinskih zadevah.

Ni vesela dedščina, ki jo prevzema ljubljanski občinski svet. Ljubljanska občina se je v času komisariata zadolžila namovo za ogromno vsoto 60 milijonov Din, od vladnega komisariata na jesen započeta stanovanjska akcija stoji nedovršena, vplačevanje obligacijskega posojila je v popolnem zastoji, občino čaka cela vrsta nedovršenih del, med njimi cestnih, ki so se zavlekla in odložila, ker dovoljuje finančni zakon odslej uporabljati državni kladrimski fond tudi za druge namene. Občina bo morala graditi novo carinarno, dovršiti vse započete stanovanjske hiše, izvršiti celo vrsto drugih del, na drugi strani pa je gotovo, da ne more računati na večje redne in izredne dohodke v svojem gospodarstvu, ker je po statistiki konzum vseh potrebščin, v prvi vrsti življenjskih, kakor je poudarjal župan dr. Puc na shodu v Kazini, znatno padel, kar dokazuje proletariatsko ljubljanskega meščanstva, obenem pa tudi zmanjšanje njegove davčne zmoglosti, padanje dohodkov mestne občine itd. Nove oblastne davščine, ki so preračunane predvsem na žepne mestnega prebivalstva, položaja gotovo niso zboljšale.

Gospodarska kriza, ki pritiska z vso silo na našo trgovino in obrt, na vse produktivne stanove in istočasno na vse, ki si z delom svojih rok služijo vsakdanji kruh, zahteva sodelovanje vseh, ki jim je za zdravje obstojecih razmer, tem bolj, ker nam v tekočem letu ni pričakovati nobenih olajšav in posebne pomoči od vlade v Beogradu, kakor dokazujejo razprave v davčnem in drugih odborih Narodne skupščine.

Ljubljancem je dana prilika, da vsaj v okviru svojega občinskega gospodarstva skušajo omiliti sedanje težko gospodarsko stanje in da si vsaj tu s smotrenim gospodarstvom ne nalagajo novih, neznošnih bremen. Komur je za resno, smotreno delo, za pametno in pošteno gospodarstvo v prid vsega ljubljanskega prebivalstva, bo sodeloval brez vsakega pridržka, kakaj v občinski upravi se ne rešujejo nobeni veliki politični problemi, ampak samo gospodarski in socialni, ki se tičejo neposredno vsega ljubljanskega prebivalstva.

Predvsem bo moral spraviti novi ljubljanski občinski svet pod streho proračun za l. 1928, ki je bil izdelan pod vladnim komisariatom ob sodelovanju njegovega sveta in ki samo zato še ni uveljavljen, ker v tem pogledu vladni komisar v nasprotju s predpisi ni storil v polni meri svoje dolžnosti.

Stojimo pred vprašanjem, ali bodo zastopniki SLS v občinskem svetu glasovali proti svojem lastnemu delu ali ne, ali bodo še nadalje ubijali ljubljansko občinsko avtonomijo, ali pa bodo med njimi prevladovali treznost in ozir na splošne gospodarske in socialne interese Ljubljane.

Priznamo, da je za SLS prav vabljiva misel, izzvati ob prvi priliki razpust ljubljanskega občinskega sveta ter postaviti na mestni magistrat svoj gerentski svet, mislimo pa, da se morajo vodilni krogi kljub svojim strankarskim političnim nagibom resno vprašati, kdo jim jamči, da bodo sedeli vedno v vladi in da bodo mogli samovoljno gospodariti v ljubljanski občini, upravi. Vsaka palica ima dva konca...

Kakor se razvijajo politične razmere v Beogradu, je zelo verjetno, da bi v tem primeru udarila palica nazaj po njih samih.

Ljubljansko prebivalstvo pa ne pričakuje in zahteva od svojega občinskega sveta reševanja političnih sporov, ampak občinskih gospodarskih problemov, ki so tem bolj občutni, ker jih imamo v neposredni bližini svojih žepov. Vsakdo, ki bi zapostavljal vprašanja vsakdanjega kruha politično-strankarskim stremljenjem, bo v sedanjih težkih časih gospodarstva, ki se običajno v Ljubljani morda hujše kakor kje drugod, doživel obsojdo in odpor vsega ljubljanskega prebivalstva.

Te gospodarske probleme je treba reševati, kakor se pojavljajo, s stvarnim delom tako v večini kakor v opoziciji. Neprimerno večjo odgovornost bi vsekakor prevzel napram ljubljanskim volilcem oni, ki bi ne hotel pri tem sodelovati. SLS ima sedaj priliko pokazati, ali hoče še nadalje voditi politiko ubijanja ljubljanskega občinskega gospodarstva in avtonomije ali ne.

Sodili jo bodo ljubljanski volilci in davkoplačevalci, ki zahtevajo od občine sveta stvarno, smotreno, pošteno gospodarsko delo!

Hišni posestniki za svoje pravice

Ožigosana davčna politika kleroradikalne vlade. — Hišni posestniki zahtevajo znižanje davkov. — Zgražanje nad izjavo ministra dr. Gosarja.

Kakor smo že včeraj kratko poročali, se je vršil v nedeljo v Beogradu protestni shod hišnih posestnikov, ki so se ga udeležili delegati vseh večjih krajev države. Ljubljanske hišne posestnike je zastopal g. Frelih, zagrebeške Ebrli, matiborske Glas, sarajevske Bogulović. Po otvoritvenem govoru predsednika združenja Erakovića se je oglašil k besedi zastopnik sarajevskih hišnih posestnikov Bogunović, ki je v temperamentalnem govoru pojasnil, v kakšnem položaju bodo hišni posestniki, če bo sprejet nov davčni zakon. Prvi strel za ujedinenje, je dejal Bogunović, je počil v Sarajevu, in ta strel je nam prinesel svobodo in ujedinenje, pa tudi materijalno suženjstvo. Bosanci so umirali za svobodno državo na vesalih, zdaj pa umirajo v nji gladi.

Govornik je žel za svoja izvajanja v harno odobravanje. Za njim se je oglašil k besedi član uprave Nikolić, ki je pojasnil, kaj je storilo udruženje v preteklem poslovnem letu. Izjavil je, da obstaja država samo za peščico ljudi in da naj ti ljudje nosijo vso odgovornost za posledice svojega dela.

Največje zanimanje je vzbudil govor predsednika društva hišnih posestnikov iz Ljubljane g. Freliha, ki je omenjal, da je hišni davek na Češkoslovaškem razmeroma zelo visok, ker plačujejo v Pragi in Brnu po 12 odstotkov, v drugih mestih pa po 8 odstotkov najemnine. Toda v Jugoslaviji se plačuje neprimerno več. Ljubljana plačuje 68 odstotkov državnega davka brez drugih davkov in davčnih pribitkov. Celokupni davki znašajo celo 140 odstotkov tako, da so morali mnogi hišni posestniki celo doplačati iz svojih žepov. Nato je govoril o famoznem členu 69. novega finančnega zakona, po katerem bi ne smel noben posestnik na ozemlju 50 km od meje prodati svojega zemljišča brez dovoljenja vojnega in notranjega ministrstva. Na shodu je bil navzoč tudi neki uradnik notranjega ministrstva, ki je izjavil, da je ta člen v interesu države, češ da imamo na meji volune. G. Frelih ga je zavrnil, da hišni posestniki niso voluni. Voluni da imajo avtomobile in dovolj denarja, nimajo pa hiš.

Sledilo je še več govorov, na kar je bila sprejeta resolucija, ki jo predloži udruženje Narodni skupščini. Resolucija se glasi:

1. Da se zniža osnovna davčna stopnja od 12 na 10 odstotkov, vseh višje vse davčne pribitke, invalidski in komorski davek, izvzemši vsak progresivni davek.

2. Da se najenimne onih stanovanj, v katerih stanujejo sami hišni posestniki, razčuna za 50 odstotkov nižje kakor najemnine v starih stanovanjih, kjer ne stanuje noben posestnik.

3. Da se neodnana poslopja odnosno lokali oproste davka, dokle niso oddana v najem.

4. Na račun stroškov za vzdrževanje poslopij in za upravljanje naj se odbije od najemnine 30 odstotkov v vseh mestih naše države.

5. Finančni minister ne sme pod nobenim pogojem dobiti pooblastila, da bi na svojo roko po potrebi zvišal davčno stopnjo.

6. V zakon mora priti člen, ki bo določal, da se morajo pri prijavi dohodkov od poslopij odbiti obresti na vključene dolge in da se ima smatrati samo ostanek kot čisti dobiček.

7. Celokupni davčni prebitki samoupravnih teles ne bi smeli prekoračiti 10 odstotnega državnega davka.

8. Vsi gospodarsko upropasti lastniki poslopij in zemljišč, ki so 15 let nosili na svojih ramah stanovanjski zakon in torej tudi žrtve za državo, morajo biti oproščeni njihovih visokih davčnih vsaj za 15 let, to je toliko časa, kolikor je trajal zloglasni stanovanjski zakon.

Po resoluciji je predsednik Eraković prečital tudi najnovejšo izjavo ministra za socialno politiko dr. Gosarja. Glede na to izjavo je bil sprejet dodatek k resoluciji, ki se glasi: Udeleženci protestnega shoda se soglasno zgražajo nad izjavo ministra dr. Gosarja in opozarjajo merodajne kroge, naj se malo bolj zanimajo za njegovo delo v ministrstvu za socialno politiko.

Krvava sekira

Prejeli smo: Svoječasno je očital »Slovenec« naprednim listom, da s svojimi poročili in vestmi spekulirajo z najnižjimi nagibi čitateljev. Bilo je očividno, da ga je k temu prignala konkurenčna zavist, kar še posebno potrjuje današnji »Slovenec«, kjer vidi zbrane na 3. strani krvave zgodbe iz vseh koncev sveta pod naslednjimi blažljivimi naslovi: »Svojeiga prijatelja umorile«, »Dva umora v Dalmaciji«, »Očetom pred 10 leti«, »Skrivnostna smrt pariške igralke«, »Svojeiga moža zastrupila«, »Na sečnem mizi oživel«, »Strašna družinska tragedija«, »Hijene v krematoriju«, »Usmrtilen zakonolomne morilke in njenega morilca«, »15letni očetov morilec«.

Klerikalna »krvava sekira« se je torej pošteno razmahnila. Zato ni čuda, če je na koncu še »Predstojnik ukradel službenko« in če se v kraji, kjer so dobili klerikalci pri zadnjih volitvah največ glasov, kollejo na vse »mle in nemile viček. Kšest je kšest

in če se dobro urejevali napredni listi ne morejo ubiti z lece in z obrekovanjem, morajo pa pomagati — krvava sekira. Pa tudi ta ne bo pomagala, ker je namen preveč prozoren.

Teta Nežika

Danes praznuje pri ljubljanskih kadicah splošno znana in priljubljena trafikantinja na Dunajski cesti št. 12., teta Nežika Blaževa, 80-letnico rojstva. Mnogi ugledni ljubljanci, ki so že kot dijaki hodili k njej kupovat cigarete, se je vedno radi spominjali. Nekateri so postali njeni stalni odjemalci, ker dobro vedo, da jih teta Nežika postreže z najboljšimi cigarami in cigaretami.

Na Česnjici pri Podnartu na Gorenjskem je zagledala luč sveta in sicer 17. januarja l. 1848 na dan sv. Antona Padovanskega. Mladost je preživela doma na kmeth ter pomagala svoji materi, ki je bila šivilja. V orih časih se ni bilo po Kranjskem osnovnih šol, redki so bili učitelji, večinoma so duhovni po »hišernah« poučevali kmečko dečo v verouku in čitanju. Teta Nežika pa je bila v čitanju samoukijca. Mati je imela stare »bukle« in po teh se je Nežika učila čitati. Šlo je počasi, toda z vztrajnostjo je premagala vse težkote. Posamnim črkam sta z materjo dajali posebna imena, tako črki »K« krošnja.

Ko je bila stara približno 24 let, je odšla v Ljubljano, da si poišče primerno službo. Služila je pri raznih uglednih ljubljanskih rodbinah, pozneje pa se je osamosvojila ter postala branjeva. Poročila se je s sobnim slikarjem Blažem. Od leta 1885 sta imela trafiko na Dunajski cesti. L. 1900 je Nežika umrla. Na »Slovenski Narod« je naročena teta Nežika že 47 let. Že v mladih letih je prav rada čitala razne slovenske knjige, zlasti povesti in romane. Sama pripoveduje, kako so radi svoje dni čitali Jurčeve romane in povesti, zlasti pa »Rokovnjak«. Teta Nežika je kljub visoki starosti še vedno čila in zdrava. Zanima se še vedno zlasti za porotne obravnave.

Zvesti naročniki k 80-letnici iskreno čestitamo z željo, da bi jo nam ohranila usoda čilo in zdravo še mnogo let.

Sport

IX Olimpijada v Amsterdamu

Mednarodni odbor za IX. Olimpijado se pogaja z avstrijskim olimpijskim odborom, da se aranžira poseben olimpijski vlak, ki bi vozil v Amsterdam vse naše in avstrijske sportnike. Vlak bi vozil po tem projektu direktno z Dunaja v Amsterdam brez prestopanja; naši sportniki bi vstopili v vlak v Selzthalu ali Schwarzach — St. Veit. Voznja v Amsterdam bi znašala odhod okroglo 20.50 holandskih gold. ali 600 Din. Vlak bi sestavljen iz samih Poulmanovih vagonov III. razreda in bi vozil kot »dvak«. Odhod z Dunaja je predviden za 25. julija tega leta.

Popusti poednih železnih za udeležence IX. Olimpijade. Holandski olimpijski odbor je obvestil naš odbor, da bodo vsi sportniki in posetniki dobili na železnih sledeče popuste: v Avstriji 50 odstotkov, v Nemčiji 25 do 33.05 odstotka, v Belgiji 35 odstotkov, v Luksemburgu 50 odstotkov in v Holandiji 25 odstotkov.

Na temelju teh popustov stane vožnja v Amsterdam z brzovlakom v III. razredu 712 Din.

Cene stanovanja in oskrbe v Amsterdamu. Glasom poročila našega olimpijskega atašeeja v Amsterdamu velja prevoz: na oskrbo s stanovanjem vred na dan za osebo 7 holandskih gold. (161 Din). Naš odbor za IX. Olimpijado je zaprosil z ozirom na naše razmere nižje cene in večje ugodnosti, posebno za naše atlete. Odbor za IX. Olimpijado je prejel dalje ponudbo velikega parka »Oranje-Nassau«, naj naše atlete v Amsterdamu nastanemo na tem parobrodu, ki je opremljen z največjim komfortom, cena cele oskrbe s kabino vred znaša od 7.50 do 13.— holandskih gold. na dan.

Delegat Jugoslavije v Amsterdamu. Na predlog Mednarodnega odbora za IX. Olimpijado je imenoval Holandski olimpijski odbor g. Charles Mehrens našim olimpijskim atašejem. Gospod Mehrens se udeležuje vseh sed holandskega olimpijskega odbora, obvešča naš odbor o vseh pripravah, glavna naloga pa mu je, da oskrbi za naše sportnike dobro in celo oskrbo in izpolnijo vse ugodnosti; hkratu tvori stalno zvezo našega odbora s holandskim odborom in zastopa tam naše interese.

Odbor za propagando IX. Olimpijade v Sloveniji.

— Smuški tečaj na Kofcah. Za slučaj ako zapade nov sneg do 21. t. m., priredi Tržiška podružnica S. P. D. redni smuški tečaj pri svojem lani otvorenem Domu na Kofcah 1500 m nad Tržičem. Tečaj bo trajal od 21. do 29. t. m., vodil ga bo g. referent za turizem Rudolf Badjura iz Ljubljane. Pouk o smučanju je brezplačen, celotna oskrba (zaitek, južina in večerja in nočišče v zakurjenih sobah) stane za udeležence smučkega tečaja na dan za osebo 40 Din, enkratna prijava pa 20 Din.

Dom na Kofcah, na solnčni strani pogorja Košute v Karavankah, je doslej najudobnejša zimska postojanka v gorovju, ki nudi čedne oparirane kurljive sobice, dobre postelje, prijazne obednice, izvrstno hrano in pijačo. Krog in krog doma se razprostira idealen, gladek, vcelobnošen smučarski svet s krasnim pogledom Gorenjske. Najprikladnejši dohod v Tržič iz Ljubljane z vlakom ob 11.40 (prihod v Tržič ob 13.37) ali pa z direktnim avtobusom (30 Din), ki odhaja iz Ljubljane (gostilna pri »Figovcu«) ob 12.30 in dohpe v Tržič ob 14. uri. Skupni odhod udeležencev tečaja v dom na Kofcah bo v soboto, to je dne 21. t. m.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Pustolovščina filmskega režiserja. — Težka tramvajska nesreča v Sarajevu. — Triloveške žrtve za 3 Din.

Poročali smo že, da je zagrebško kriminalno redarstvo te dni aretiralo zagrebškega filmskega podjetnika Frana Ledića. Danes je policija režiserja izročila sodišču, ki bo ugotovilo, ali je bilo Ledićevo delovanje protizakonito ali ne. Pred leti, preden je postal »filmski režiser«, je Ledić imel trgovino klavirjev na Dunaju. Prišel je pa v konkurz in se preselil v Zagreb. Dunajsko sodišče je izdalo za njim itralico. Pred dvema letoma je Ledića naznanila neka Mariborčanka zaradi prevare. Izvabil ji je večjo vsoto denarja pod pretezo, da ji bo priskrbel angažma pri filmu. Policija ga je aretirala in zopet izpustila. Ledić je dokazoval, da ni imel namere koga prevarati in so vse njegove obveze privatnopravne narave. V lili je najel sobo, ki mu je služila za poslovalnico. Angažiral je gospe, gospodične, mlade in stare gospode ter otroke in jim pripovedoval o velikanskem atlečju, ki ga bo zgradil na Maksimirski cesti. Angažirani »filmski igralci« so mu plačevali mesečne honorarje za pouk in prebirali so knjigo: Film, tko hoče k filmu«, ki jo je spisal Dervencanin, prvi jugoslovski filmski režiser in ustanovitelj filmske industrije »Ocean« v Berlinu. Ta Dervencanin je bil sam Fran Ledić. V knjigi je največ njegovih slik in navodila, kako se postane filmski zvezdnik ali zvezda. Našteta so številna filmska podjetja iz celega sveta, s katerimi je Ledić sodeloval. Objavljene so kritike nekega Američana, ki je Ledićevo filmsko delovanje zelo pohvalil. Skratka, knjiga dokazuje, da smo Jugoslaveni za film zelo sposobni. V knjigi Ledić tudi pripoveduje o prvem jugoslovanskem filmu »Donna Liza«. Udeleženci Ledićevih tečajev so se učili iz te knjige, kaj mora filmski kandidat znati itd. V Maksimiru je Ledić tudi filmal posamezne scene. Ker pa režiser le ni mogel ustanoviti filmskega podjetja, so ga zapustili najprej inteligentnejši in premožnejši ljudje. Pozneje je Ledić angažiral služkinje in pomočnike, ki so hoteli postati filmske zvezde. Istočasno je dobil od bogatašev nekaj denarja in začel graditi atelje v Horvaški cesti.

»Dervencanin« je bil vrhovni šef, drugi, ki so dali denar, pa direktorji, poddirektorji itd. V svoji knjigi je »Dervencanin« tudi napisal, da bodo sedaj v Jugoslaviji rase filmske tvornice kakor gobe po dežju. Ledić si je nakopal okoli pol milijona dolga, dovršil pa ni niti enega filma. Nezadovoljni so postali tisti, ki bi morali postati filmski igralci in

od hotela »Lončar« v Tržiču popoldan ob 15. uri po dohodu opoldanskega vlaka in avtobusa iz Ljubljane. Prijave je naslovila na vodjo tečaja Rudolf Badjura. Ljubljana, palača velikega župana. Vsak tečajnik naj pazi, da prinese s seboj pravilno montirane smuči. Pojasnila daje glede opreme, oprave in drugo vodja tečaja. Ako ne bi zapadel do 21. t. m. nov sneg, se odloži tečaj na poznejši čas. — Tržiška podružnica S. P. D.

— Predavanje inž. Hansena v Mariboru. V četrtek zvečer predava v kinu Apolo v Mariboru inženjer Torleif Hansen o smučarstvu na Norveškem.

tudi tisti, ki so podjetje finansirali. Eden za drugim so Ledića prijavili policiji, ki ga je končno aretirala. Ledić je oženjen in oče petih otrok. Po njegovem delovanju sodeč je ta režiser pustolovec večjega kalibra, kakršni imajo danes uspeh med širšo publiko.

Včeraj se je pripetila v Sarajevu v Brankovi ulici težka tramvajska nesreča. Pri nesreči bi kmalu izgubil življenje svečenik Mihajlo Čavić, ki je tudi trgovec z lesom in v Sarajevu povsod dobro znan. Čavić se je vozil v tramvaju proti kolodvoru. Med vožnjo se je naslonil na vrata, ki se odpirajo, česar svečenik seveda ni opazil. Vrata so se nenadoma odprla in Čavić je padel s tramvaja in treščil ob kameniti pločnik. Voznik je tramvaj takoj ustavil in poklicali so rešilno postajo, ki je težko ranjenega Čavića odpeljala v bolnico. Zdravniki so ugotovili, da si je pri padcu zlomil roko in nogo ter dobil tudi težke poškodbe po glavi. Vendar upajo, da bo ostal pri življenju.

V nedeljo so pokopali v Požarevcu tri žrtve zločina, ki je bil izvršen v soboto ponoči. Zločincev se niso prijeli, pač pa so jim že za petami. V soboto ponoči je hodil okrog Trgovske banke neki mladenič, ki je opazoval skozi okno, kako so vlomilci odnašali blagajno. Vlomilci so prišli pred banko ponoči in takoj jih je opazil stražnik Crnobeljski. Stopil je proti njim hoteč jih zadržati, toda vlomilci so ga ubili s sekuro in odnesli njegovo truplo na bližnji travnik. Potem so se vrnil v vdrl v banko. V tem je prišel drugi stražnik, ki bi moral zamenjati prvega. Stražnik Ilić je prišel brez puške, ker bi mu jo moral dati Crnobeljski Ker ga pa ni našel, se je vrnil v občinsko poslopje in obvestil poveljnika straže Veljkovića. Nato sta odšla skupaj k banki, kjer sta opazila, da nalagajo neznanec nekaj na voz. Veljković jih je vprašal, kaj počnejo. Odgovorili so mu, da se jim je polomil voz. Ko je stopil bliže in opazil na vozu blagajno, ga je udaril najbližji vlomilec s sekuro po glavi. V tem je prihitel Ilić, ki ga je zadel ista usoda kakor njegova dva tovariša. Vlomilci so odpeljali blagajno za mesto, kjer so jo pa morali pustiti, ker so se bali zasledovanja. Ironija usode je hotela, da je bilo v ukradeni blagajni samo 3.75 Din. Tako so padle tri človeške žrtve za bore 3 Din.

Prosveta

Drama.

Začetek ob 20.

17. jan., torek: Igra v gradu. Gostuje ljubljanski Sentiakobski oder. Izven, Znanje cene.

18. jan., sredo: Zaprt.

Cetrtek, 19.: Candida, premijera. Premijerski abonma.

Opera.

Začetek ob pol 20.

17. jan., torek: Mikoševa ženitba. C.

18. jan., sredo: Zaprt.

Cetrtek, 19.: Trubadur. Gostuje ga Zinka Vilfan-Kunčeva. Red B.

Premijera »Candida« v ljubljanski drami. Premijera tega misterija ljubljani v tih dejanjih, ki ga je spisal Bernard Shaw, bo v četrtek, dne 19. t. m. Premijera bo tem bolj zanimiva, ker je Shaw znan našim publikom veščidel kot komediograf. V igri nastopajo poleg gospe Marije Vere, ki vodi tudi režijo dela, g. g. Rakarjeve šeg. Levor, Lipah, Gregorin in Jan. Predstava bo za premijer, ki abonma.

Češki igralec Kolouh bi gostoval v naši drami februarja meseca v naslovni vlogi Shakespearske tragedije »Hamlet«.

Sprememba opernega repertoarja. Abonente reda C opozarjamo, da imajo danes torek zvečer za svoj abonma »perno predstavo, in sicer Konjovičev »Mikšev ženitev« v običajni zasedbi Sprememba repertoarja je bila potrebna, ker se je vsled Dremovčeve bolezn morala odločiti premijera operete »Zmagovalka oceana« na konec tega tedna.

Opozarjamo na današnje gostovanje Sentiakobskega odra v ljubljanski drami. Oder uprizori zopet Molnarjevo »Igro v gradu«, s katero je dosegel pri svojem zadnjem gostovanju v ljubljanski drami tako lep uspeh.

Vsled bolezn nekaterih članov, ki sodelujejo v opereti se vrši premijera operete »Zmagovalka oceana« koncem tega tedna.

Dramska premijera Shawove drame »Candida« se vrši v četrtek, dne 19. t. m. v ljubljanski drami. V tem svojem delu se nam pokaže slavn angleški avtor s popolnoma druge strani kakor pa smo ga poznali iz njegovih del, ki so se do sedaj vrziorila na našem odru. Zanimivo delo, ki je last vseh večjih gledališč je vrziorila za naš oder ga Marija Vera. Premijera se vrši za premijerski abonma.

Zapadnčeva proslava v ljubljanski drami. V proslavo 50-letnice največjega sodobnega slovenskega pesnika Otona Župana

čiča priredi gledališka uprava nedeljo dne 22. t. m. ob pol 7. uri zvečer v ljubljanski drami slavnostno akademijo. Na sporedu so poleg govora Otonu Župančiču, ki ga govori pisatelj župnik F. S. Finžgar pevske in recitacijske točke, katere izvajajo člani ljubljanske opere in drame. Sklepno točko slavnostne akademije tvori vrzioritev IV. dejanja Veronike Deseniške. Natančni program kakor tudi sodelovalce objavimo jutri. Sedeži za to proslavo bodo od petka dalje v predproladi pri dnevni blagajni v operi. Opozarjamo, da je proslava v dramskem gledališču.

Sopranistka gospa Zinka Vilfan-Kunčeva gostuje ponovno v ljubljanski operi in sicer v četrtek 18. t. m. v vlogi Leonore v Verdilevem Trubaduru. Predstava se vrši za abonente reda B.

Beleznica

KOLEDAR.

Danes: Torek, 17. januarja 1928; katoličani: Anton; pravoslavni: 4. januarja, Jentstajie.

Jutri: Sreda, 18. januarja 1928; katoličani: Priska; pravoslavni: 5. januarja, Teopent.

DANAŠNJE PRIREDITVE.
Drama: »Igra v gradu«.
Opera: »Mikoševa ženitba« C.
Kino Matica: »Panama«.
Kino Dvor: »Plesalka Antonija«.
Tomerlinova razstava v Jakopičevem paviljonu.

DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra c.; Hočevar, Sp. Šiška.
Jutri: Sušnik, Marilj trg; Kuralt, Gosposvetska c.

V šol.

Učitelj: »Ali veste, kaj so to žive slike?«

Bine se oglasi: »To so take slike, kjer ljudje stoje tako mirno, kakor bi bili mrtvi.«

Domači prepri.

On: Za vraga, kdo pa je gospodar v hiši? Kdo ima ukazovati?

Ona: Nikar no tako neumno ne vprašuj in stori, kar sem ti rekla.

Pojasnilo.

Gospodična, zasledovana od gospoda, nejevoljno: Kaj pa vedno letate za menoj?

Gospod: Ker se ne ustavite!

Dnevne vesti.

— **Zalostna slika naših socialnih razmer.** Dočim se je v drugih državah gospodarski položaj zadnja leta zboljšal in tudi število brezposelnih znatno padlo, smo imeli v Jugoslaviji koncem prejšnjega leta okrog 200.000 brezposelnih delavcev. V primeri s celokupnim številom delavstva je to število strašno in priča ne le o težkih socialnih razmerah, marveč tudi o usodni malomarnosti naših državnih politikov, ki se za socialne probleme z rednimi izjemami sploh ne zmenijo. Naravno in neizogibna posledica velike brezposelnosti je tudi vedno večje izseljevanje. Predlamskim se je izselilo iz naše države 15.726 oseb, v prvem polletju lanskega leta pa že 10.696. Do konca oktobra je naraslo število izseljencev na 18.500. Koliko je šlo iz naše države lani ljudi s trehobom za kruhom, še ni znano, gotovo pa je, da je znalo število izseljencev nad 20.000. To je pač najboljši dokaz, da nimamo vlade, ki bi znala preskrbeti ljudem delo in zaslužek doma.

— **Lep uspeh vinske razstave v Ptuj.** Ptujška vinska razstava je izredno dobro uspela. Še prvi dan se je oglasilo nad 100 interesentov, večinoma iz inozemstva, zlasti iz Štajerske in Koroške. Tekom včerajšnjega in današnjega dne so prišli tudi številni kupci iz raznih krajev naše države. Vsi so se pohvalno izražali o organizaciji razstave, še bolj pa o izborni kvaliteti razstavljenih vin. Kupčije so bile zelo živahne in so vsi razstavljalci v polni meri prišli na svoj račun.

— **Društvene prireditve oproščene davka.** Po odredbi generalne direkcije davkov so oproščene društva davkov na zabave po členu 89. finančnega zakona za leto 1927-28. in taks, če prirejajo zabave in koncerte v korist društvenih ciljev. O vsaki prireditvi je treba obvestiti pristojno finančno oblast in navesti, da je društvo oproščeno davkov. Društva, ki hočejo uživati to olajšavo, se morajo pravočasno obrniti tudi neposredno na generalno direkcijo davkov ter priložiti prošnji društvena pravila.

— **Delna stavka železničarjev v Zagrebu.** Ker je železniška uprava ponovno reducirala več železničarjev, so delavci zagrebske železniške kurilnice včeraj dopoldne ustavili delo. Uprava kurilnice je odpustila najprej 30, pred 14 dnevi pa še 10% vseh delavcev. Ker je to že peta redukcija tekom enega leta in ker so morali ostali delavci opravljati tudi na reducirane tovaršne odpadajoče delo, so včeraj vsi delavci kurilnice v znak protesta ustavili delo. Uprava se pa z njimi sploh ne pogajala. Zato so se obrnili brojavno na prometnega ministra. Od njegovega odgovora bo odvisno, ali pride do splošne stavke ali pa se bo delo obnovilo.

— **Skandalozne razmere v Južni Srbiji.** Vpokojni orožniki južne Srbije niso dobili pokojnine za mesec januar, so protestirali, so jim rekli, da je izbran kredit iz njihovega pokojninskega sklada. Orožniki so se brzojavno obrnili na notranjega ministra. Komanda 7. orožniškega polka jim je hotela izplačati pokojnine, toda komanda žandarmerije jim je odgovorila, da je orožniški pokojninski sklad izbran in da vlada noče odobriti te izdatka. Naravno, da je zavladalo med prizadetimi orožniki veliko ogorčenje.

— **Zrebanje novinarske dobrodelne loterije.** V nedeljo dopoldne se je pričelo v Sarajevu zrebanje novinarske dobrodelne loterije. Prvi dobiček, veliko monografijo Jugoslavije, ki jo je založilo JNU, je dobila št. 12.874. Izrebanih je bilo še 398 dobičkov. Glavni dobiček bo izreban 28. tm.

— **Velimir Prelić umrl.** Pravni referent skupljanske oblasti, na katerega je bil pred dnevi izvršen atentat, je včeraj opoldne podlegel poškodbam. Že v nedeljo zjutraj je padel v agonijo in se ni več zavedal. Njegova smrt je vzbudila v Skopiju splošno sočutje, ker je bil pokojnik vester uradnik in splošno priljubljen.

— **Sarajevo dobi avtomatsko centralo.** Na prizadevanje sarajevske mestne občine je pešino ministristvo podarilo Sarajevu avtomatsko centralo, ki jih dobi na račun reparacij iz Nemčije.

— **Hrvatska protestira proti previsokim davkom.** Za velikim zborovanjem gospodarskih krogov v Zagrebu so se vršile te dni v vseh večjih mestih Hrvatske in Slavonije protestne skupščine proti previsoki davčni obremenitvi. Tako so se včeraj vršile skupščine v Karlovcu, Požeju in Brodu. V znak protesta so bile za časa shodov vse trgovine zaprte.

— **Ostro streljanje ljubljanskega pešpolka.** Dne 24. in 25. januarja t. l. bo mitraljejska četa 40. pešpolka »Triglavskega« ostro streljala na prostoru Roje, ki na severu in vzhodu meji na reko Savo, a na jugu in zahodni strani na cesto Ježica-Savle-Kleče-Višnjarije-Tacen. Streljalo se bo v smeri od Višnjarijev proti Stražnemu hribu pri Ježici, zaradi česar bo cesta Spod. Gameljne-Ježica za ves promet v omenjenih dnevih od 8. do 16. ure zaprta. Ravno tako je v omenjenih dnevih zabranjen vsak prehod ali delo na omenjenem strelišču. Prostor bo zastražen od vojaštva.

— **Telefonska zveza Novi Sad - Trst.** Poština dirkovala v Novem Sadu objavlja, da se je pričel 9. tm. telefonski promet med Novim Sadom in Trstom. Proga gre preko Beograda in Ljubljane.

— **III. mednarodni knjižni sejem v Florenci.** Tretji mednarodni knjižni sejem se bo vršil v Florenci sredi meseca marca 1928. Prireditve bo trajala približno dva meseca. Pogoji za razstavljalce so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

— **Težka nesreča v gozdu.** Lovski čuvaj 59letni Filip Zavrli doma na Kovskih Poljanah pri Trebelnem, okraj Litija je včeraj pomagal v gozdu pri sekanju smrek. Po nesreči ga je pri podiranju dreva opazila debela veja po glavi in rokah. Dobil je težke notranje poškodbe in je že smrti iskal

pomoči v ljubljanski javni bolnici. Zaposlen je bil kot dlnar pri sekaniu dreva v gozdovih nekdanjega Burgerjevega veleposelstva. Zavrla so najprej njegovi tovariši na zaslihih nosilnih odnesli v Litijo, kjer mu je nudil prvo zdravniško pomoč tamošnji zdravnik dr. Ukmar.

— **Občni zbor Gorenjske Sokolske župe** se vrši v četrtek dne 2. februarja 1928 ob 9. uri dopoldne v Narodnem domu v Kranju.

— **Smrtna kosa.** Snoci je preminula v Ljubljani splošno znana in priljubljena posetnica ga. Ana Babnik. Pokojna je bila vzor marljive, narodno - zavedne in značajne žene. Pogreb bo jutri ob 4. dopoldne iz mrtvašnice javne bolnice. Blag ji spomin! Težko prizadeti rodni naši iskreno sožalje!

Iz Ljubljane

— **Ij Opozorilo posestnikom.** Ker je nemarnost, da se tudi pri nas razširi koruzni mol (biljek), kateri, če nastopi v večji meri, uniči ves pridelek turčije, pozivlja podpirati mestni magistrat vse posestnike v območju mestne občine ljubljanske, da vso koruzovino, katere niso uporabili za krmo ali steljo, sežgejo pred 1. majem 1928, to pa radi tega, ker je v storžih koruzovine skrta zalega (bube) koruznega molja, katero se more le na ta način uničiti in s tem preprečiti event. neprecenljivo škodo na koruzi. Kdor se ne bi odzval gornjemu pozivu, zapade zakoniti kazni.

— **Ij Poroka.** V soboto 14. tm. se je poročil znani ljubljanski trgovec g. Karlo Soss s hčerko ugledne rodbine veletrgovca Grobelnika Meto Grobelnikovo. Novoporočencema želimo obilo sreče!

— **Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov - sekcija Ljubljana** vabi na predavanje, katero se bo vršilo v petek, dne 20. januarja ob 20. uri v lastnem družabnem lokalu na Kongresnem trgu št. 1, (2 nadstr.) Predaval bo g. dr. inž. Miroslav Kasal o temi »Dimenzioniranje železobetonskih konstrukcij po predpisih v luči znanstvenih poizkusov«. Vabljeni so člani in vsi ki se zanimajo.

— **Članom Ljubljanskega Sokola.** Bratje! Zopet nam je sporočilo tužno vest, da je preminul naš dolgoletni in zvesti član brat dr. Fran Mohorič, sodni svetnik in privatni docent zagrebske univerze. Pozivamo Vas, da ga spremito na poslednji poti v čim večjem številu. Zbiramo se pred hišo žalosti danes, v torek ob 4. dopoldne. Kroj civilni z znakom. — Zdravo! — Odbor Ljubljanskega Sokola.

— **Ij Izgubljeni se je včeraj popoldne** briljantni uhan na poti skozi Zvezdo po Sv. Petra cesti, Zaloški cesti do Most in nazaj. Odda naj se na policijskem ravateljstvu proti dobri nagradi.

— **Ij Trgovina s saharinom v Ljubljani.** Zadnji čas se je v mestu razvila živahna trgovina s saharinom, ki ga vtihtopljajo drzni tihotapci iz Avstrije preko Jesenic in Maribora. Policija je včeraj zalotila neko starejšo žensko O. L., ki je mnogim strankam ponujala na prodaj saharin v večjih množinah. Saharin so ji zaplenili, njo pa ovdarili policijskemu ravateljstvu. Finančna kontrola je meseca decembra 1927, naložila večje globe raznim tihotapcem, a plačilnih nalogov ne more dostaviti, ker so tihotapci neznankom izginiti.

— **Ij Preprečen skok v Gruberjev kanal.** Sodni avskultant dr. K. in njegov prijatelj voljak sta danes okoli 2. zjutraj korakala po obrežju Gruberjevega kanala v bližini zavornic ter se prijateljsko pomenkovala. Pri zavornicah sta zapazila neko mlajšo žensko, ki je vrgla na tla ženski plašč ter hotela skočiti v vodo. Oba sta hitro skočila k nji ter jo zadržala. Dekle je nato začelo kričati, na kar je prišel višji stražnik Drago Brdon ter jo prevzel v svoje varstvo. Odpejal jo je na stanovanje njenih roditeljev na Ižanski cesti. Baje je nesrečno dekle hotelo skočiti v vodo zaradi družinskih razmer.

— **Ij Vreme.** Vreme je še vedno slabo, pravo aprilsko. Po malem dežju. Snoci ob 20. je kazal barometer 758,7, termometer + 2,9° C, danes ob 7. zjutraj barometer 757, termometer + 2,5° C, opoldne barometer 758, termometer + 3° C. Najvišja temperatura je bila včeraj + 4,7°, najnižja + 1,6°. Barometer je do danes padal, od opoldne se je pričel polagoma dvigati.

— **Ij Drobilj policijske kronike.** Policija je od včeraj do danes aretirala neko nesrečno mladenko radi vlačugarstva. Prijavljeni sta bili do danes dopoldne dve tatvini, dva razgrajča radi pretepa v javnem lokalu, neka ženska radi razpečavanja saharina, neki trgovec radi kršenja nedeljskega počitka in 7 voznikov oziroma kolesarjev radi prestopkov cestnopolicijskega reda.

Iz Celja

— **Občni zbor društva hišnih posestnikov v Celju** se je vršil pretekli dni. Vodil ga je predsednik društva g. dr. Božič. Funkcionarji društva so podali svoja poročila, ki so bila od zborovalcev soglasno vzeta na znanje. Pri volitvah je bil izvoljen zopet stari odbor brez spremembe. Članarina za društvo se zviša in sicer za male posestnike od 5 na 10 dinarjev, za srednje od 15 na 25 Din in za velike od 30 na 40 Din. Zvišanje se je izvršilo vsled tega, ker je društveno delo zvezano s precejšnjimi stroški. Na to je razpravljal g. Frelih iz Ljubljane o zahtevah hišnih posestnikov glede stanovanjskega zakona, o davčni reformi in o določbah § 69 novega finančnega zakona, tihočega se prodaj in nakupov nepremičnin, ki leže v pasu 50 km od meje. Po nlegovem zelo izčrpnem govoru sta bili spre-

jeti resoluciji glede progresivnega davka na hiše in zemljišča ter glede omenjenega § 69 finančnega zakona.

— **c Vodovodna zadruga** se snuje za Zavodno v celjski okolici. Namen te zadruge je, da preskrbi ta predmetni del z dobro pitno vodo, katere primanjkuje.

— **c Mestno gledališče.** V četrtek 19. t. m. ob 20. uri »Razporeka«. Igra se v nedeljo ponavlja popoldne kot ljudska predstava. — Kot prihodnja novost se pripravlja v proslavo 100-letnice Leva Nikolajeviča Tolstega njegov roman »Vstajenje« v dramatizaciji francoskega pisatelja A. Batailla.

Gospodarstvo

Naša trgovina s Češkoslovaško

Prejeli smo »Mesečni pregled zunanje trgovine CSR za november 1927«, iz katerega posnemamo podatke o našem izvozu iz Češkoslovaške in češkoslovaškem uvozu iz Jugoslavije.

Češkoslovaška je uvozila iz Jugoslavije v novembru 28.516 ton in 12.426 komadov v vrednosti 42.971.000 Kč. Od 1. januarja do 30. novembra je znanaš njen uvoz iz Jugoslavije 352.026 ton in 101.933 komadov v vrednosti 526.994.000 Kč. V uvozu v novembru zavzema prvo mesto živa in zakladna živina, ki jo je uvozila Češkoslovaška za 14.696.000 Kč, na drugem mestu je sadje, zelenjava in industrijske rastline za 9.238.000, na tretjem žito, mast, moka in stročje za 6.199.000, na četrtem mineralije za 2.693.000, na petem snovi in kemični produkti za 2.393.000, na šestem kemične pomožne snovi in kemični produkti za 1.636.000, na sedmem lan, konoplja, juta in druge predilne snovi za 1.504.000, na osmem pilaje za 1.013.000 itd.

Izvoz Češkoslovaške v Jugoslavijo je znašal v novembru 17.568 ton in 45.930 komadov v vrednosti 87.543.000 Kč. Od 1. januarja do 30. novembra pa 162.557 ton in 393.851 komadov v vrednosti 831.152.000 Kč. Največ je izvozila Češkoslovaška v Jugoslavijo v novembru bombaževine in bombaževinskih izdelkov in sicer za 28.093.000 Kč. Na drugem mestu je kožušina za 15.582.000, na tretjem volna in volneno blago za 9.870.000, na četrtem usnje in usnjeni izdelki 5.166.000, na petem stroji, aparati in sestavni deli s 5.141.000, na šestem lan, konoplja in juta s 3.829.000, na sedmem steklo in stekleni izdelki za 2.688.000, na osmem sadje in zelenjava za 2.277.000, na devetem lončeni izdelki za 2.108.000.

Zopet se kaže posledice neurejenih trgovskih stikov med obema državama. Češkoslovaški izvoz v Jugoslavijo stalno narašča, dočim je naš izvoz na Češkoslovaško vedno manjši. V novembru je prekoračil češkoslovaški izvoz v našo državo naš izvoz na Češkoslovaško za nad 100%.

✱

— **g Žitni trg.** Po poročilu novosadske blagovne borze je tendenca na našem žitnem trgu pretekli teden nekoliko popustila, dočim je bila na inozemskih tržiščih neizpremenjena. Pšenica in koruza pa kažeta še vedno čvrsto tendenco. Promet je znašal 177 vagonov. Pšenke je bilo prodane 22, koruze 107, moka 34, otrobov 4, ovska 6, ječmena 6, in fižola 1 vagon.

— **g Plenarna seja Narodne banke.** Pod predsedstvom viceguvernerja Narodne banke Srečkovića se je vršila danes plenarna seja glavnega upravnega odbora, katere so se udeležili vsi člani. Razpravljalo se je o bilanci za preteklo leto in o datumu glavne skupščine delničarjev, ki se bo vršila najbrž začetkom marca.

— **g Komercializacija državnih železnic.** Danes se je sestel širši odbor za proučevanje osnutka uredbe o komercializaciji državnih železnic, ki je bil izbran na nedavni konferenci o komercializaciji. Odbor bo posloval v prometnem ministristvu.

Volkovi obkolili vas

Iz Moskve poročajo, da so se pojavili v nekaterih krajih Sibirije volkovi v taki množini, kakor ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Ker primanjkuje sibirskemu prebivalstvu streliva, je moralo zadnja leta tem nadležnim živalskim gostom večinoma prizanašati in zato so se volkovi nevarno razmnožili. Najbolj trpi jenijski okraj, kjer se je zaredilo v pragozdu na tisoče volkov. Poleti se volkovi redko pojavljajo v naseljenih krajih, vendar se je pa lani večkrat pripetilo, da so napadli živino in celo ljudi. Čim je po priptila zima, so se začeli množiti napadi lačnih volkov in prebivalstvo nikoli ni varno življenja.

Za božične praznike so volkovi napadli vas Pjilovo in vaščani se imajo samo srečnemu naključju zahvaliti, da so še živi. Najprej se je pojavila manjša skupina volkov, ki so napadli kmetje v neposredni bližini vasi. Dvema kmetoma se je posrečilo uiti in opozoriti vaščane na pretečo nevarnost. Komaj sta kmeta prihitela do vasi, so se pripodili za njima volkovi, ki so hoteli vdreti v zaprte staje. Vaščani so se omejili samo na obrambo svojega življenja. Volkovi so oblegali vas več dni. Kmetje se niso mogli braniti, ker nimajo streliva in ker je bilo volkov vedno več. Noč in dan se je slišalo tulenje in ko so kmetje najbolj predrzne volkove ustrelili, se je pojavilo na njihovem mestu sto drugih. Končno je vaščanom strelivo popolnoma pošlo in tako se niso smeli ganiti iz hiš.

V najkritičnejšem trenutku se je pojavilo nad vasio več vojaških aeroplanov in letalci so opazili, da preti cel vasi pogin. Opozorili so vojaške oblasti, ki so poslane obleganim kmetom na pomoč vojaštvo. V velikem krogu okrog vasi so zažgali ogenj, da bi volkovi ne pobegnili v pragozd, in strojne puške so začele neusmiljeno kositi krvoločne napadalce. Po končanem boju je ležalo okrog vasi na stotine ustreljenih volkov. Kmetje so seveda izgubili vso drobnico, vendar so pa bili veseli, da so si rešili vsaj življenje.

Montmartre in njega zanimivosti

Pogled v zgodovino znamenitega pariškega Montmartra. — Kako je zob časa razjedel ta razposajeni kotiček nočnega Pariza. — Ostal mu je samo še slavn Moulin rouge.

Življenje začena na pobočju tega veseliga hriba, kjer so nekdar taborile Czarjeve legije in so se legionarji zabavali z veselimi dekleti, šele zvečer ko se začne na zemljo spuščati mrak. Po dnevi so ulice in hiše kakor drugje. Komaj da se začno po bulvarjih zažigati pestre električne reklame, šine v ozračje montmartskih bulvarov čuden fluidum, neka kategorična sila, ki vdahne ulicam in hišam nekaj novega, posebnega, nervoznega, razposajenega, razgaljenega.

Montmartre postane tedaj metropola naslade. Sam bog vedi, odkod prilezejo tedaj na dan neizogibni komparji montmartske pozornice. To so mednarodni iskalci sreče, utehe, pozabe, svetlih trenotkov, nočnih doživljajev, silnih strasti, tajnih pregreh in rafiniranih užikov iz prakse Sodome in Gomore... Sprehajajo se lenega koraka po pločnikih, oko pa jim pritaeno preži in čaka prilike, da zagleda zvezdo sladkosti.

Montmartre je stara naselbina, o kateri nam poročajo že stari latinski pisatelji ter srednjeveški letopisci. Ko se je po Galiji širilo krščanstvo, je na tem hribu položil glavo sv. Denis, apostol teh pokrajin. Tu leže torej temelji krščanskega Pariza. Merovingi so sezidali na kraju obglavljenja kapelo. Kasneje je na istem kraju vzrasla romanska cerkev, ki še zdaj stoji. Najlepši kras Montmartra pa je bila katedrala Cacré Coeur, ki jo je »spokorna Francija« postavila po nesrečnem letu 1871. Kako čudno nasprotje med šumnimi bulvari, kjer pulzira razigrana kri velemesta, in sveto samoto, ki diha iz hladnih stebrišč katedrale. Iz te svete, vzvišene oddaljenosti človek zvečer zamljšan motri morje lučic pod seboj v sinji nočavi. Nepozaben je ta prizor in globok za čuteče srce. Ovekovetel ga je z mogočno silo godbe skladatelj »Luize«.

Prav prijetno je stanovati visoko gori na Montmartru. Zrek je tam čist in svež, stalno pihlja od moria hladna sapica. Montmartre je sredi Pariza zračna planinca. Že na srednjeveš. načrtih mesta Pariza vidimo po pobočjih našega hriba razstavljene mline na veter, ki veselo vrte svoja krila in ventilirajo pariški zrak. Danes je konkurenca parne sile zastavila tisto veselo okretanje. Ostala sta samo še dva izvirna lesena mlina na veter, ki pa počivata in spominjata na staro slavo poštene mlinarske obrti. To sta: Moulin au poivre in Moulin de la galette. Ker so ti mlini zelo romantični na oko, so jih kmalu začeli uporabljati podetni oštirji za reklamo in tako so se pod okriljem češtitljivih okostiaikov stvorila daleč znana zabavišča. Tako imamo danes Moulin bleu in že omenjeni Moulin de la galette. Naivnejši se zove Moulin rouge ter je znan po vsem svetu.

Njegova moderna zunanost predstavlja mlin na veter, od temena do vnozja rdeče pobarvan. Krila, posejana z žarnicami, vrtili električna sila. Kdor zvečer prihaja postopati po rav-

nih in krivih, svetlih in temnih, smejočih se in turobnih ulicah Montmartra, tega že oddaleč pozdravljajo svetle roke Rdečega mlina, pozdravljajo in vabijo, obetajo mu luči, smeha, plesa in pijanosti vseh čutov.

Moderni Moulin rouge je krasen Kazino ali kakor se pravi dandanes, music-hall. V njem nastopajo sloviti pariški umetniki kakor na pr. Mistinguett in Maurice Chevallier, na odru se odigravajo prizori polni neslutene razkošja. Vsaka predstava je tudi izložba ženske lepote v vsej njeni demoničnosti.

Poleg music-halla vsebuje Moulin rouge tudi bar in plesišče, kjer se po predstavi pleše in zabava do pozne jutranje ure.

Zanimiva je elegantna publika, ki se shaja na parketu Moulin rougea. Merilo teh ljudi je internacionalno. Domačinov je malo. Večinoma so gostje Američani in Angleži, ki trosijo ogromne svote denarja. Pegasti Britanci in včerajšnji cow-boys prekipujejo vitaminov in objemajo najlepše žene Francije in njenih kolonij.

Poleg blestečih zabavišč kakor Moulin rouge se po krivuljastih ulicah skrivajo pivnice sive vsakdanosti in vlažne kleti, kjer se krepačo in vsele ljudje, živeči v boju z družbo ali pa na njenem robu. Tip pariškega apaša zgublja na lokalni barvi. Vendar se po raznih Bal-musette še vedno najdejo fantie, ki s svojo snelostjo, inteligenco in elegantno kretino napol ukročene bestije zadivljajo ljubitelje neobičajnih življenjskih pojavov. Vendar jim je policija tesno za petami, zlasti na Montmartru, kjer so se v zadnjem času degenerirani potomci slovitihi apašev pričeli baviti s prodajo in tihotapljenjem kokaina, opija in drugih razdiralcev človeške družbe. Apaši so se umaknili iz tega okraja v druga predmestja, zlasti v temne ulice za Bastilio. Toda tudi tam bo prozična policija kaj kmalu razrušila čar apaške romantike.

V prošlem stoletju je Montmartre slovel kot središče umetniškega življenja. Bil je zatočišče slikarjev, ki so gojili v srcu velike nade, kiparjev, ki so se upali dvigati očl Michel Angelu, pesnikov z dolgimi lasmi in praznimi mislimi. Koncem prošlega stoletja pa je začel privlačiti umetnike Montpar-nasse in nekdanji veseli ateljeji na zračnem montmartskem hribu so se izpraznili za večno. Tudi slavni pesmarji, ki so po vokalnih onevali v krepkih kiticah usodo pariškega ljudstva so počasi izumrli in dandanes nas spominjajo edinele še slike in stari bakrorze na veselo vrvenje, ki je nekdar vladalo tu gori med brezskrbnimi sinovi modric. Duhovi teh živahnih fantov pa počivajo sredi domačega okraja, na montmartskem pokopališču. Med njimi ležita tudi Heine in Murger ter za začudenjem poslušata sum novodobnega življenja, v katerem gotovo pogrešata tisti sladki lirizem svoje dobe, ki ga je izpodrinilo barnatanje med življenjem in cvenkom.

Še ni doživela. Nato je nastopila policija, ki je napravila red. Gledalci so se umirili šele, ko je Haymann stopil v krog in se jim poklonil. Odnegli so ga na ramah iz arene.

Vojaško letalo ukradeno

V nedeljo zjutraj je doživela Praga senzacija, ki spominja na filmske pustolovščine odnosno na romantiko divjege zapada. Gre namreč za drzno tatvino vojaškega letala, ki je razburila vso Prago.

V nedeljo okoli 8. zjutraj sta se pred vojaškim hangarjem v Pragi pojavila izključena gojenca vojaške letalske šole Edvard Miha in Franc Marek. Neopazeno sta se približala na straži stoječemu vojaku, ga pobila na tla, zvezala in zavlekla v hangar, kjer sta ga zaklenila v umivalnico. Vse to sta opravila z največjo naglico. Lopova sta nato odprla hangar, pripravila letalo »S 1821« k startu in poletela v severovzhodni smeri. Dosedaj še ni znano, kam sta jo ubrala drzna begunca, na katere je češkoslovaška vlada že opozorila oblasti inozemskih držav.

Burni izgredi pri boksu

V Kaiserdamm - areni v Berlinu sta se v petek udarila Monakovčan Ludvig Haymann (srednja teža) in Američan Bud Gorman. Borba je bila srdita; Američan je dolgo prevladoval, vendar se je pa Nemec dobro držal in je v zadnjih krogih celo prešel v protiofenzivo. Publika, ki je sprva računala na sigurno zmago Američana, je bila vesela misleč, da bo razsodišče proglasilo borbo za neodločeno.

Proglas juriye, ki je prisodila zmago po točkah Američanu, je številne gledalce presenetil in jih spravil iz ravnotežja. V areni je nastal strahovit škandal, oglašujoče tuljenje in besnenje publike se je čulo daleč naokoli. Stoli in kar je bilo pripravnega za metanje, je letelo na komisijo in teh pozdravov je bila deležna tudi naslednja dvojica bokserjev, ki je stopila v krog. Nad eno uro so trajali kravali, kakršnih arena

Naznanjamo bridko vest, da je naša srčnoljubljena sestra, nečakinja in teta, gđ.

Fani Pogačnik

včeraj po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bo jutri 18. t. m. ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice dež. bolnice k Sv. Križu.

Ljubljana, 17. januarja 1928.

Ureduje: Josip Zupancič. — Za «Narodne tiskarne»: Fran Jovčiček. — Za upravo in inostrani del lista: Oton Christof. — Vei v Ljubljani